

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/238/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114209072
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1114209072.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobkyne: H. L., J. V., Z. XX.XX.XXXX, B. A. XXX, XXX XX Z., Č. J., zastúpenej: AK Mgr. Karol Vlasák, s.r.o., so sídlom Jilemnického 2, 911 01 Trenčín, IČO: 52 683 729, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie sumy 14.608,38 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 14. júna 2018, č.k. 9C/58/2014-82, takto

rozhodol:

Odvolací súd späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 8.684,52 eur pripúšťa, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo žalovanému uložené zaplatiť žalobkyni 8.684,52 eur, zrušuje a konanie v tejto časti zastavuje.

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 8.684,52 eur od 22.11.2012 do 18.07.2018, a vo zvyšku žalobu zamietá.

Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 12.124,64 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 12.124,64 eur od 22.11.2012 do zaplatenia, vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 66%. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa dňa 03.01.2011 uzavrela so žalovaným poisťovňu typu MÔJ DOMOV č. XXXXXXXXXXXX s účinnosťou od 04.01.2011 s tým, že súčasťou zmluvy bolo poistenie domácnosti s poistnou sumou celkovo v hodnote 7.104,- eur s ročným poistným vo výške 24,- eur, ďalej poistenie budovy Štandard s poistnou sumou budovy 66.000,- eur s ročným poistným vo výške 41,- eur a poistenie vedľajších stavieb s poistnou sumou 11.540,- eur s ročným poistným vo výške 7,- eur. Poistenou budovou bol rodinný dom súp. č. XX, Q. na X.Č. XXX V. V. V.Z. Ž., I. na E. Č. XXX, J. na Q.V. A. K., pre A.. Ú.. L.. Súčasťou zmluvy boli všeobecné poisťovné podmienky pre poistenie domácnosti a budovy - MÔJ DOMOV. Dňa 22.06.2012 došlo k poisťovnej udalosti na základe založenia požiaru neznámym páchatelom v príľahlej hospodárskej budove, ktorý požiar sa rozšíril i na strechu domu žalobkyne súp. č. XX a následne k jeho celkovému vyhoreniu a poškodeniu do takej miery, že došlo k preboreniu strešných trávov a zboreniu strechy i poschodia domu. Pri požari zasahoval hasičský zbor, ktorý na likvidáciu požiaru, resp. na zamedzenie jeho šírenia na okolité stavby minuli 30 m3 vody. Uvedenú udalosť žalobkyňa riadne nahlásila na policajný zbor SR, ktorý uznesením ČVS: ORP-647/1-OVK-TN-2012 zo dňa 23.06.2012 začal trestne stíname pre zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Tr. zák. proti neznámemu páchatelovi a súčasne udalosť ako poisťovnú udalosť dňa 23.06.2012 nahlásila žalovanej, ktorá dňa 27.06.2012 vykonala ohliadku poistenej budovy a uvedenú

poistnú udalosť zaevidovala pod číslom 1220032145. Žalovaný listom zo dňa 10.07.2012 požiadal žalobkyňu, aby k likvidácii škody predložila reláciu polície, t.j. číslo spisu, pod ktorým polícia predmetnú poistnú udalosť eviduje ako trestný čin. Požadovanú listinu žalobkyňa žalovanému doručila a žiadne ďalšie doklady k likvidácii poistnej udalosti žalovaný nepožadoval. Dňa 21.11.2012 poukázal žalovaný na účet žalobkyne č. XXXXXXXXXXXX V. V. X. B. T..Q.. sumu 21.366,58 eur bez toho, aby oznámil čo uvedená suma predstavuje, resp. aká časť uvedenej sumy je plnenie za poistenie domácnosti a aká časť za poistenie stavby a na základe čoho dospel k uvedenej sume. Z uvedeného dôvodu žalobkyňa požiadala žalovaného, aby zaslal písomnú správu o plnení z poistnej udalosti č. XXXXXXXXXXXX a požiadala o presný rozpis výpočtu plnenia. Na uvedenú požiadavku reagoval žalovaná listom zo dňa 11.04.2013, v ktorom žalobkyňa oznámila, že oznámenie o ukončení poistnej udalosti jej bolo odoslané dňa 28.03.2013, a že výšku odškodnenia vypočítal na základe vykonaných obhliadok z 27.06.2012 a 04.07.2012 kalkulačným programom, keďže odškodnenie žalobkyňa žiadala vyplatiť rozpočtom nákladov na opravu. Súčasne žalovaný vzhľadom na nespokojnosť žalobkyne s výškou odškodnenia požiadala o predloženie dokladov o oprave, na základe ktorých sa bude v budúcnosti nárokmi žalobkyne na náhradu škody opätovne zaoberať. Žalobkyňa predložila súdu odborné stanovisko znalca Ing. Juraja Šinka číslo 68/2013zo dňa 12.08.2013 a doplnok k odbornému stanovisku zo dňa 12.08.2013, vo veci stanovenia rozsahu poškodenia rodinného domu s.č. XX A..Ú. L., ktoré znalec vypracoval na základe objednávky žalobkyne pre účel riešenia poistnej udalosti. Po právnej stránke takto zistený skutkový stav posúdil podľa § 788 ods. 1, § 795 ods.1, § 797 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že podľa čl. 33 bod 4 VPP - MD ak poisťovateľ pri vybavovaní poistnej udalosti zisti, že poistná suma poistenej budovy alebo poistenej vedľajšej stavby bola v čase vzniku poistnej udalosti nižšia ako jej poistná hodnota (podpoistenie), poisťovateľ zníži vypočítaný nárok naplnenie z poistnej udalosti v takom pomere, v akom pomere je poistná suma k poistnej hodnote; v rovnakom pomere zníži aj limity takom pomere, v akom pomere je poistná suma k poistnej hodnote. Konštatoval, že v danom prípade nebolo sporné, že došlo k poistnej udalosti, ako aj k čiastočnému plneniu zo strany žalovaného, sporná bola výška poistného plnenia ako aj aplikácia ustanovenia čl. 33 bod 4 VPP-MD. Z postoja žalobkyne po vzniku poistnej udalosti je evidentné, že táto vylúčila, vzhľadom na svoj finančný status, znovuzriadenie alebo obstaranie zničenej budovy a preto nemala dôvod predkladať žalovanému akékoľvek doklady, ktorými by preukazovala náklady na znovuzriadenie alebo znovuobstaranie zničenej budovy. Preto mal žalovaný postupovať v zmysle čl. 31 bod 18 a poskytnúť žalobkyňi poistné plnenie do výšky technickej hodnoty. Z odborného stanoviska znalca Ing. Juraja Šinka č. 68/2013 a jeho doplnku vyplýva, že znalec stanovil technickú hodnotu rodinného domu pred požiarom sumou 34.846,20 eur a po požiaroch sumou 6.823,12 eur. Vzal do úvahy technickú hodnotu (časovú cenu) pred požiarom z odborného stanoviska č. 68/2013 vo výške 34.846,20 eur s poukazom na čl. 31 bod 18 VPP - MD. Od tejto hodnoty odpočítal poistné plnenie žalovaného za dom vo výške vo výške 20.237,82 eur, po ktorom odpočítaní vychádza, že žalovaný má žalobkyňi doplatiť na poistnom plnení sumu 14.608,38 eur. Vzal do úvahy argumentáciu žalovaného, podľa ktorej má právo uvedenú sumu znížiť na 83% s poukazom na čl. 34 bod 4 VPP- MD z dôvodu, že znalec Ing. Juraj Šinko určil hodnotu rodinného domu pred poistnou udalosťou na sumu 79.195,90 eur, avšak žalobkyňa pri uzatvorení poistnej zmluvy stanovila východiskovú hodnotu stavby na sumu 66.000 eur. Z uvedeného vyplýva, že sa v danom prípade jedná o tzv. podpoistenie v zmysle článku čl. 34 bod 4 VPP - MD, a preto je potrebné určiť pomer medzi dojednanou poistnou sumou (66.000 eur) a poistnou hodnotou (79.195,90 eur), ktorý je vo výške 0,83%. Poistné plnenie preto môže v zmysle VPP - MD predstavovať maximálne 83 % z vypočítanej výšky škody. Vzhľadom k uvedenému, priznal žalobkyňi sumu 12.124,64 eur, ktorá suma predstavuje 83% zo sumy 14.608,38 eur, ktorá by žalobkyňi patrila v prípade, ak by súd nevyhovел argumentácii žalovaného a neaplikoval čl. 33 bod 4 VPP- MD a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu zamietol. Nestotožnil s argumentáciou žalobkyne, že na daný prípad sa nevzťahuje zníženie nároku na plnenie z poistnej udalosti v zmysle čl. 33 bod 4 VPP, ani s jej tvrdením, že sprostredkovateľ poistenia porušil svoju zákonnú povinnosť, vyplývajúcu mu z § 33 bod. 9 zákona 186/2009 Z.z. nakoľko z návrhu poistnej zmluvy vlastnoručne podpísanej žalobkyňou mal preukázané, že žalobkyňa vyhlásila, že jej boli poistné podmienky, ktorými sa poistenia dojednané poistnou zmluvou riadia, boli pred uzavretím poistnej zmluvy oznámené predložením ich výťažku, s ktorého obsahom sa pred uzavretím poistnej zmluvy oboznámila. Žalovaný mal v zmysle § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka plniť v lehote 15 dní od skončenia vyšetrenia poistnej udalosti. Žalobkyňa si uplatnila právo na zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa 22.11.2012 vo výške 5,05% ročne. Mal preukázané, že žalovaný je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, preto ho zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 5,05 % ročne od 22.11.2012, t.j. nasledujúci deň po poukázaní čiastočného poistného plnenia do zaplatenia. O náhrade

trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobkyňa mala v konaní úspech 83%. Žalovaný mal úspech 17%. Po odpočítaní úspechu žalovaného, úspech žalobcu je 66%, preto zaviazal žalovaného povinnosťou náhrady trov konania žalobkyni v rozsahu 66% .

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, aby bol zaviazaný zaplatiť žalobkyni sumu 8.684,52 eur spolu s úrokom z omeškania 5,05% od 22.11.2012 do zaplatenia a aby bola vo zvyšku žaloba zamietnutá z dôvodu nesprávneho rozhodnutia o výške poistného plnenia. Vytýkal súdu prvej inštancie, že pri aplikácii článku 33 bod 4 VPP- MD pochybil pri výpočte, nakoľko nezohľadnil vo výpočte podpoistenie z celej technickej hodnoty budovy určenej v doplnku odborného stanoviska znalca, ale len zo žalovanej istiny 14.608,38, čo nie je správne. Nutné je totiž najprv vypočítať podpoistenie z technickej hodnoty stavby, t.j. 83% sumy 34.846,20 eur a následne z tejto sumy, ktorá predstavuje poistné plnenie, je nutné odpočítať už poskytnuté poistné plnenie 20.237,82 eur. Takto vzniknutý rozdiel 8.684,52 eur predstavuje plnenie, na ktoré mal byť zaviazaný.

3. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že vzhľadom na namietanú matematickú chybu sa nebude ďalej vyjadrovať.

4. V priebehu odvolacieho konania žalovaný zaplatil žalobkyni sumu 8.684,52 eur, na čo v tejto časti zobrala žalobkyňa žalobu späť a žalovaný s týmto čiastočným späťvzatím súhlasil.

5. Vzhľadom na to, že žalobkyňa vzala späť žalobu po tom, čo už rozhodol súd prvej inštancie, avšak jeho rozsudok nenadobudol ešte právoplatnosť v časti týkajúcej sa zaplatenia istiny 8.684,52 eur, a žalovaný so späťvzatím žaloby vyslovil súhlas; odvolací súd späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 8.684,52 eur pripustil, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto vyhovujúcej časti zrušil a keďže týmto dispozitívnym úkonom žalobkyne zanikol predmet tejto časti konania, v tejto časti konanie zastavil.

6. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť.

7. V preskúmvanej veci sa žalobkyňa domáha voči žalovanému ako poisťovní doplatenie poistného plnenia v sume 14.608,38 eur s príslušenstvom. Žalovaný sa v konaní bráni, že v danom prípade sa jedná o podpoistenie v zmysle čl. 33 bod 4 VPP- MD, a preto je potrebné určiť pomer medzi dojednanou poistnou sumou 66.000 eur a poistnou hodnotou 79.195,90 eur, ktorý je vo výške 0,83, a preto poistné plnenie môže predstavovať maximálne 83% z vypočítanej výšky škody.

8. Súd prvej inštancie sa zaoberal nárokom žalobkyne, ktorým sa domáhala doplatenia poistného plnenia žalovaným, z hľadiska všetkých relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorými žalobkyňa preukazovala opodstatnenosť svojej žaloby a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaný bránil proti uplatňovanému nároku. Na jeho posúdenie si zadovážil potrebné dôkazy, ktoré vykonal zákonom predpísaným spôsobom a správne ich aj vyhodnotil. Jeho skutkové závery sú dostatočne podložené výsledkami vykonaného dokazovania. Ustálený skutkový stav tak umožňoval prijať spoľahlivý záver, že v danom prípade je potrebné aplikovať čl. 33 bod 4 VPP- MD upravujúci zníženie poistného plnenia z dôvodu podpoistenia. Vec posúdil správne aj po právnej stránke, keď jeho právne závery vychádzajú zo správnej aplikácie ako i výkladu relevantných ustanovení Občianskeho zákonníka.

9. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že poistné plnenie je potrebné znížiť v takom pomere, v akom pomere je poistná suma k poistnej hodnote, teda 83%, nie však aj s právnymi dôsledkami, ktoré z neho vyvodil.

10. Žalobca totiž v podanom odvolaní dôvodne argumentuje, že podpoistenie bolo potrebné vypočítať z technickej hodnoty budovy, t.j. 34.846,20 eur x 83%, od ktorej sumy 28.922,34 eur, ktorá predstavuje poistné plnenie, bolo potrebné odpočítať poskytnuté poistné plnenie 20.237,82 eur. Žalovaný je tak povinný zaplatiť žalobkyni poistné plnenie vo výške 8.684,52 eur.

11. Vzhľadom na to, že odvolací súd posúdil námietky žalovaného uvádzané v podanom odvolaní za dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil podľa § 388 C.s.p. tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni úroky z omeškania zo sumy 8.684,52 eur vo výške 5,05 % ročne od 22.11.2012 do zaplatenia, a vo zvyšnej časti týkajúcej sa istiny 3.440,12 eur a úroku z omeškania 5,05% ročne zo sumy 3.440,12 eur od 22.11.2012 do zaplatenia, žalobu zamietol.

12. O nároku na náhradu trov (celého) konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. a § 256 ods. 1 C.s.p. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia istiny 43.450,99 eur. Konanie v časti o zaplatenie istiny 8.684,52 eur treba považovať z hľadiska výsledku konania za úspech žalobkyne, pretože žalovaný zaviniel zastavenie tejto časti konania

vzhľadom na to, že žalobkyňa zobrala v tejto časti žalobu späť pre jeho správanie, keď v priebehu odvolacieho konania časť žalovanej istiny zaplatil. Konanie v časti o zaplatenie istiny 28.842,61 eur treba považovať z hľadiska výsledku konania za úspech žalovaného, pretože žalobkyňa zobrala v tejto časti žalobu späť bez uvedenia dôvodu, čím zavinila v tejto časti zastavenie konania. V časti zamietnutia istiny 3.440,12 eur odvolacím súdom a zamietnutia istiny 2.483,74 eur prvoinštančným súdom bol žalovaný úspešný. Žalovaný tak bol úspešný v časti o zaplatenie 34.766,41 eur a žalobkyňa bola úspešná v časti o zaplatenie 8.684,52 eur. Z uvedeného vyplýva, že úspech žalovaného predstavuje 80%, a jeho neúspech predstavuje 20%, a preto konečný úspech žalovaného v konaní je 60% (úspech v rozsahu 80% - neúspech v rozsahu 20%). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).